

Decyzja  
Prezydium KK  
nr 154/17

ws. opinii o projekcie ustawy o zasadach wspierania nowych inwestycji

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” pozytywnie ocenia *projekt ustawy o zasadach wspierania nowych inwestycji*. Projekt ustawy odpowiada na jeden z najważniejszych zarzutów wobec obecnie funkcjonujących specjalnych stref ekonomicznych (dalej SSE), a więc ich dużą liczbę i fakt występującej konkurencji pomiędzy strefami, co przynosi negatywne skutki społeczno-gospodarcze i nie przyczynia się do zrównoważonego rozwoju kraju. Mimo ogólnej pozytywnej oceny Prezydium KK wnosi następujące uwagi i wątpliwości wobec projektu:

**Art. 8 ust. 1 pkt 6)**

Prezydium KK stoi na stanowisku, że polepszenie współpracy z przedsiębiorcami powinno obejmować nie tylko lokalną społeczność, ale przede wszystkim związki zawodowe działające na terenie danego regionu. Mogłoby to się odbywać np. poprzez kontakt bezpośredni z lokalnymi strukturami związków zawodowych oraz za pośrednictwem Wojewódzkich Rad Dialogu Społecznego oraz wojewódzkich i powiatowych rad rynku pracy, które stanowią regionalne platformy dialogu społecznego.

**Art. 8 ust. 1 pkt 5) i 8)**

Prezydium KK uważa, że podejmowanie działań w obszarze rynku pracy na poziomie regionalnym powinno obejmować współpracę zarządzającego oraz inwestora z wojewódzkimi i powiatowymi radami rynku pracy w skład których wchodzi przedstawiciele związków zawodowych, organizacji pracodawców, społeczno-zawodowych organizacji rolników, w tym związków zawodowych rolników indywidualnych i izb rolniczych oraz organizacji pozarządowych zajmujących się statutowo problematyką rynku pracy. Bliska współpraca będzie sprzyjać koordynacji i synergii działań.

## Art. 12

Prezydium KK uważa za zasadne zastąpienie powoływania rad rozwoju obszaru gospodarczego, nawiązywaniem współpracy z wojewódzkimi radami dialogu społecznego, które stanowią regionalne platformy dialogu społecznego w sprawach społeczno-gospodarczych. Ewentualnie proponujemy nawiązywanie bliskiej współpracy rad rozwoju z wojewódzkimi radami, tak by osiągnąć efekt synergii, tak potrzebny w przypadku działań o charakterze prorozwojowym.

**Na negatywną ocenę zasługuje brak załączenia do projektu ustawy projektów aktów wykonawczych. Podkreślamy, że istotne znaczenie ma rozporządzenie uzupełniające przepisy ustawy.** Mowa o nim w art. 15 ust. 2. W ocenie Prezydium KK projekt rozporządzenia powinien zostać przedstawione jednocześnie z projektem ustawy. Niektóre z propozycji regulacji należy ściśle łączyć z zapisami rozporządzenia, którego nie znamy. Rozporządzenie ma określać m.in. kryteria ilościowe uwzględniające stopę bezrobocia w powiecie właściwym dla miejsca realizacji inwestycji. W naszej ocenie, w obecnych realiach rynku pracy, należy uzupełnić kryteria związane ze wskaźnikami bezrobocia, innymi wskaźnikami, np. zatrudnieniem kobiet, osób starszych, osób młodych, bezrobocia długotrwałego i innymi, tak by tworzyć pełny obraz rynku pracy w regionie i odpowiednio programować wsparcie dla inwestorów. Badania podsumowujące dotychczasowe funkcjonowanie stref pokazują, że SSE nie przyczyniają się do zmniejszenia bezrobocia, jednak przyczyniają się do wzrostu liczby osób pracujących<sup>1</sup> dlatego uzupełnienie kryteriów ilościowych o inne miary pozwoli urealnić wpływ stref na rynek pracy i je badać. To samo badanie pokazało, że SSE nie mają wpływu na wartość wynagrodzeń pracowników. Sugeruje to, że miejsca pracy w strefach nie cechują się wysoką wartością dodaną i są łatwe do przeniesienia w przypadku wzrostu kosztów pracy w Polsce. Analizy dotyczące funkcjonowania SSE podają również informacje o szerokim wykorzystywaniu zatrudnienia pozakodeksowego i tymczasowego, co również niepokoi Prezydium NSZZ „Solidarność”. W naszej ocenie wysokość wsparcia powinna zależeć nie tylko od wskaźników zatrudnienia, ale także od kryteriów jakościowych zatrudnienia i prowadzenia dialogu społecznego z pracownikami. Odpowiadałoby to intencjom wyrażonym przez Ministerstwo Rozwoju i Finansów w momencie ogłoszenia inicjatywy o stworzeniu ogólnopolskiej strefy ekonomicznej. Mówiono wtedy o tym, że „preferencje podatkowe będą uzależnione od trzech

---

<sup>1</sup> Trzcіński R., Stasiowski J., Konieczna-Sałamatin J., Skórska P., Bienias S., Weremiuk A., Wpływ specjalnych stref ekonomicznych na zatrudnienie – raport końcowy, Warszawa 2016



podstawowych, a zarazem jasnych i czytelnych kryteriów: lokalizacji i charakteru inwestycji oraz **jakości tworzonych miejsc pracy**”.

**Art. 16**, w którym wskazuje się warunki przyznania wsparcia przedsiębiorcy nie jest w ocenie Prezydium katalogiem wyczerpującym. W naszej ocenie należy je uzupełnić o kwestie związane z prowadzeniem dialogu społecznego. W naszej ocenie należy wprowadzić kryteria związane z zawieraniem układów zbiorowych pracy, które w ocenie NSZZ „Solidarność” mogą stanowić ważny instrument wspierania zrównoważonego rozwoju.

**Art. 18 ust. 2**

Zgodnie z projektem ustawy minister właściwy do spraw gospodarki uchyla decyzję o wsparciu w przypadku gdy przedsiębiorca wypełnił jedną z przesłanek określoną w tym przepisie. W ocenie Prezydium KK należy uzupełnić przedstawiony katalog o uchybianie standardom zatrudnienia i utrudnianiu działalności związkowej na terenie przedsiębiorstwa oraz niszczeniu środowiska naturalnego. Stałoby to w zgodzie z intencją wyrażoną w ustawie, a więc sprzyjaniu rozwojowi społeczno-gospodarczemu obszaru, przy jednoczesnej realizacji celów Strategii na rzecz Zrównoważonego Rozwoju.

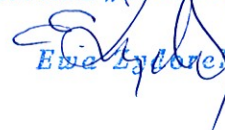
Ponadto, w projekcie ustawy nie wskazano terminu końcowego jej funkcjonowania. Pozwala to twierdzić, że mechanizm zwolnień podatkowych będzie wykorzystywany przez bliżej nieokreślony termin. Rodzi to obawę o długotrwały brak potencjalnych wpływów podatkowych. Zwracamy także uwagę na to, że SSE co do zasady przyciągały dotychczas przedsiębiorstwa zainteresowane głównie niskimi kosztami pracy oraz ulgami podatkowymi, które przenosiły do Polski mało zaawansowane metody produkcji, w których widoczny jest niski poziom innowacyjności. Prezydium KK zwraca uwagę na to, że taki model rozwoju gospodarczego Polski wyczerpuje się, dlatego utrzymywanie podobnego mechanizmu wsparcia jak w przypadku SSE przez długi czas, rodzi poważne obawy o możliwość wyjścia przez Polskę z pułapki średniego dochodu.

Gdańsk, 8 listopada 2017 r.

Prezydium KK

NSZZ „Solidarność”

SEKRETARZ  
KK NSZZ „Solidarność”



Ewa Łyżwa